

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1649

Cap. 10. De dicrimine co[m]pensationis inter Iustitia & Gratitude[m]: & an
ex gratitudine pro beneficio naturali possit rependi aliquid supernaturale.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39069

C A P V T X.

*De discrimine compensationis inter Iustitiam, & Gratitude-
nem: & an ex gratitudine pro
beneficio naturali possit repen-
di aliquid supernaturale.*

87 **G**ratitudo debet
dare compensa-
tionem pro beneficijs accep-
tis. Compensatio gratitudinis
differt à cōpensatione iustitiæ
in hoc, quod ea potest ex mo-
tuo talis virtutis, & aliquando
debet, esse supra æqualitatem.
Sicut enim quando aliquis do-
navit mihi *centum*, e. g. dedit
mihi ultra totum quod accepit
de meo, ità ego vt compensē,
debeo illi dare ultra totum
quod

quod accepi de suo. Sed accepi centum; ergò debeo saltem in aliquibus circumstantijs dare plus quam centum; Si ergò dò tantum *centum*, non perfectè impleo debitum gratitudinis; sicut si accepi centum, & reddo centum, impleo perfectè debitū iustitiæ. Et ratio à priori est quia honestas gratitudinis eò specialiter tendit, vt homines alliciantur ad liberalitatem, & beneficentiam; At non allicerentur, si gratitudo solum daret æquale; Tutius enim esset retinere suum, quam conferre beneficium cum periculo iacturæ vel ex ingratitude, vel ex impotentia beneficium accipientis, & sine spe lucri. Ideò ea beneficia merentur ampliorem compensa-

tio-

tionem, quæ collata sunt cum
minori compensationis proba-
bilitate.

§ 8 Afferimus tamen gra-
titudinem habere suos termi-
nos, ultra quos extendi non
debet. Alioquin posset aliquis
ex motivo gratitudinis dare
regnum ei, à quo accepisset flo-
sculum; Gratitudo tanquam
mensurâ recōpensationis quâ
rependit, respicit indigentiam
eius qui rependit, adeoque
tanti æstimat recompensatio-
nem, quanti gratus æstimat
rem quam in recompensatio-
nem rependit: cū è contrario
iustitia, vt dictum est, respiciat
pro mēsurâ valoris indigentia
illius cui rependitur, dummo-
do hæc indigentia nō sit acci-
dentalis, & singularis; Ratio est
quia

quia Gratitude habet pro motiuo, tantundē & amplius meræ felicitatis rependere pro benefactore, quantum meræ felicitatis ipse liberaliter posuit, & ponere desiderauit, præsertim si tantundem suæ amisit: quocirca mensura debitæ mediocritatis in virtute gratitudinis, non tam est indigentia benefactoris, quàm grati recompensatis. Vnde si Franciscus donauit Petro centum aureos e. g. & deinde eget aliqua re, quæ Francisco sit bona tanquam decem aurei, sed Petro tanquam mille aurei, non tenebitur Petrus ad tantam compensationē: nec enim par est vt si Franciscus promouit foelicitatem Petri vt decem, Petrus pro Francisco imminuat suam foelicitatem.

lici-

licitatem vt centum.

89 Hinc deducitur ratio quare Sancti propter beneficiū naturale possint rependere cōpensationē supernaturalē; cum tamē Deus propter meritum naturale non rependat aliquid supernaturale. Ratio hæc non desumitur ex eò quod gratitudo non habeat terminum vt docent aliqui recentiores: cum iam ostenderimus illam habere terminum in recompensando: sed ex eò quod cum illi Sancti possent vel nullo, vel minimo labore suo procurare per actus supernaturales fœlicitatē æternam suorum benefactorū, honestè id fecerunt ex motiuo gratitudinis. Deus contrà non potest operari ex motiuo gratitudinis, quia obiectum mouens

uens ad gratitudinem est beneficium, quod ex ipsa vi nominis dicit effectiōem, & causalitatem in bonum alterius, at Deus nemo benefacit, nam totum bonum, tota foelicitas Dei est aliquid increatum, & utcumque res creatæ possint dici bona Dei, non tamen per illas Deus melius est, quam sine illis; quod requiritur ad essentiam beneficij; Idque confirmatur ex eo quia totū id quod facimus in gratiā Dei, est aliquod donatum nobis à Deo; quare potius per illud Deus benefacit nobis quam nos Deo. Solūm ergò Deus potest rependere ut remunerator virtus verò remuneratiua non potest dare magna præmia nisi propter magnos labores, & opera egregia; etiam si talia

præ-

præmia nihil minuunt Princi-
pis foelicitatem; Cuius ratio est,
quia expedit vt subditi non
possint sperare propter merita,
nisi præmia proportiona-
ta ipsis meritis, ad
hoc vt ex desi-
derio in-
gentium præmiorum
inflammentur ad
egregia faci-
nora.

